

Nr 15.

Av herr Hagberg i Luleå m. fl., angående förhöjning av ortsavdragen i fråga om den statliga beskattningen.

1945 års statsskatteberedning föreslog en viss höjning av ortsavdragen i den statliga beskattningen. Med tillägg för helt utnyttjad bankningsdel utgjorde ortsavdraget för gift skattskyldig tidigare i ortsgrupp I 1 800 kronor, i ortsgrupp II 1 920 kronor, i ortsgrupp III 2 040 kronor, i ortsgrupp IV 2 160 kronor och i ortsgrupp V 2 280 kronor. Statsskatteberedningen föreslog, att ortsavdragen för makar i stället skulle bestämmas till följande belopp, nämligen i ortsgrupp I 2 500 kronor, i ortsgrupp II 2 625 kronor, i ortsgrupp III 2 750 kronor, i ortsgrupp IV 2 875 kronor och i ortsgrupp V 3 000 kronor. Beredningen underströk samtidigt, att de föreslagna beloppen »dock understiga vad som med utgångspunkt från dessa avdrag skulle kunna rent matematiskt anses motiverat. Om de nuvarande ortsavdragen för makar höjas med 50 %, motsvarande helt utnyttjad bankningsdel, och de sålunda erhållna beloppen höjas med ytterligare 45 % på grund av den sedan år 1938 inträdda stegringen av levnadskostnaderna, erhållas följande tal, nämligen i ortsgrupp I 2 610 kronor, i ortsgrupp II 2 784 kronor, i ortsgrupp III 2 958 kronor, i ortsgrupp IV 3 132 kronor och i ortsgrupp V 3 306 kronor.» De av beredningen föreslagna ortsavdragen lågo alltså redan vid denna tidpunkt, på hösten 1946, betydligt under vad som kunde anses motiverat med hänsyn till ökningen av levnadskostnaderna sedan 1938.

Efter denna tid ha levnadskostnaderna fortsatt att stiga. Årsmedeltalet för levnadskostnaderna kan väntas bli 166 eller 167 i 1935 års serie. Detta innebär en ökning registrerad av levnadskostnaderna med 57 % från 1938. En fortsatt justering uppåt av ortsavdragen i den statliga beskattningen ter sig därför såsom synnerligen önskvärd.

Om de år 1938 (med inräknande av helt utnyttjad bankningsdel) gällande ortsavdragen för makar höjas med 57 %, får man i de olika ortsgrupperna följande belopp, nämligen i ortsgrupp I 2 826 kronor, i ortsgrupp II 3 014 kronor, i ortsgrupp III 3 183 kronor, i ortsgrupp IV 3 391 kronor och i ortsgrupp V 3 580 kronor. I nedanstående tabell visas vid sidan av varandra dels de med utgångspunkt i en levnadskostnadsstegring om 57 % framräknade, dels nu gällande avdrag och slutligen skillnaden mellan dessa summor för olika ortsgrupper.

Ortsgrupp I	2 826	2 500	326
II	3 014	2 625	389
III	3 183	2 750	433
IV	3 391	2 875	516
V	3 580	3 000	580

Med hänsyn till att de officiella levnadskostnadsberäkningarna troligen underskatta de faktiska prispfördyringarna torde en höjning av ortsavdragen i den statliga beskattningen med minst 20 % av de av 1945 års statskatteberedning föreslagna beloppen vara skälig och nödvändig. I så fall skulle för gifta resp. ensamstående i de olika ortsgrupperna uppkomma följande ortsavdrag:

Ortsgrupp I	3 000	2 000
II	3 150	2 100
III	3 300	2 200
IV	3 450	2 300
V	3 600	2 400

En höjning av ortsavdragen i den statliga beskattningen skulle givetvis betyda skattelättnader i första hand för de lägre inkomsttagarna. Sådana skattelättnader äro i nuvarande läge synnerligen nödvändiga. En lättnad av här antydd art av den direkta statliga beskattningen bör kunna genomföras samtidigt som önskemålen om en lättnad av den kommunala beskattningen och av de indirekta skattehördorna tillgodoses.

Med hänsyn till ovanstående föreslås,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av gällande skatteregler, att ortsavdragen i den statliga beskattningen höjas med genomsnittligt 20 %.

Stockholm i januari 1950.

H. Hagberg.

Fritjof Lager.

Gustav Johansson.